

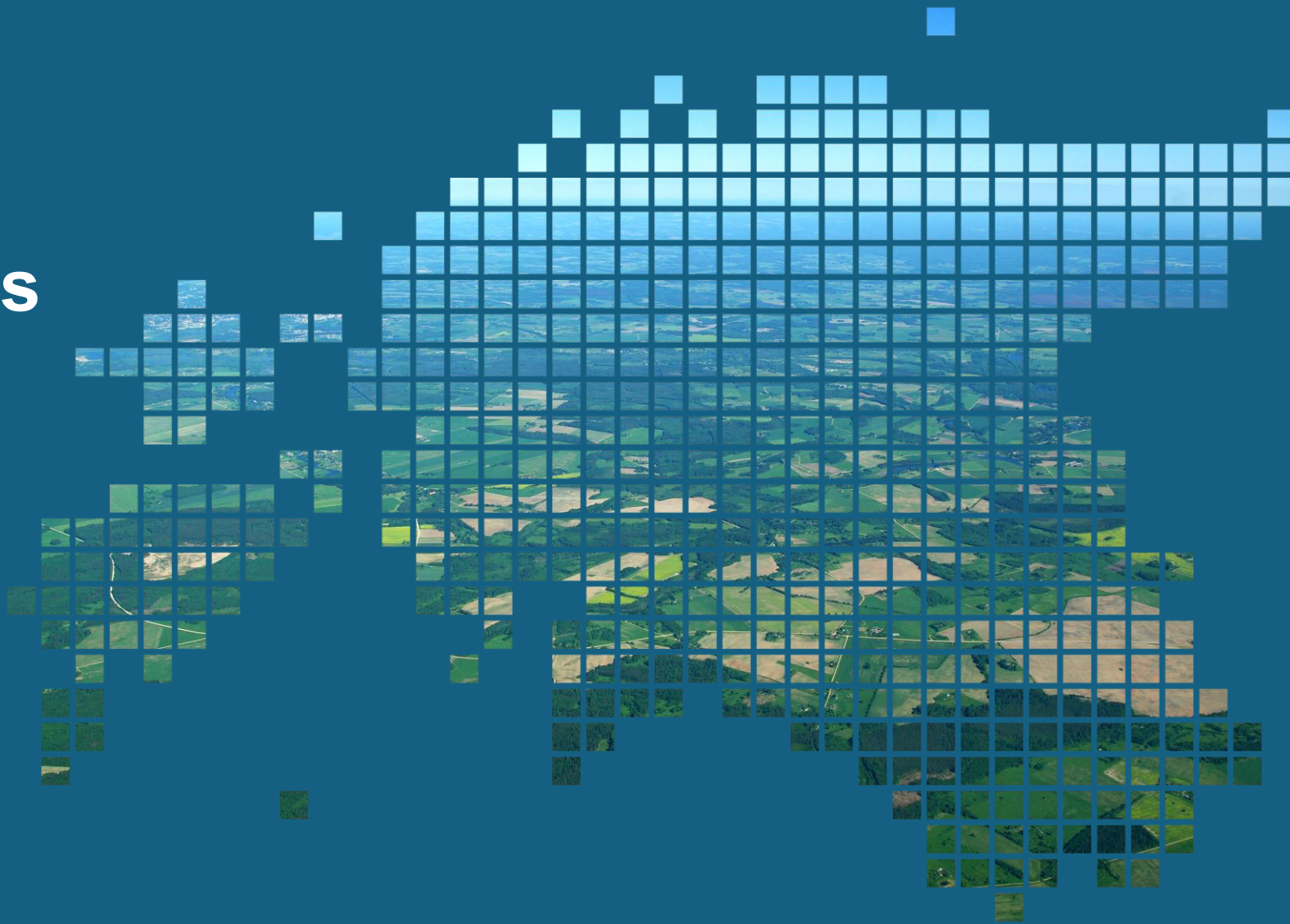

MAA- JA RUUMIAMET

Maaparandus detailplaneeringus

Kuivendussüsteemide toimimine
ja sademevee lahendused

Oktoober 2026

KUIVENDUSE PIKK AJALUGU

Juba „Tões ja õiguses“ rassis Andres kraave kaevata, et liigniiske maa kuivemaks, kandvamaks ja viljakamaks muuta.

Foto filmist „Tõde ja Õigus“

NÄHTAVAD KUIVENDUSKRAAVID

Kuivenduskraavid on silmaga nähtavad ning nende seisukorda saab visuaalselt hinnata. Võimalik on kindlaks teha, kas kraavid vajavad hooldust või rekonstrueerimist ning kas vesi voolab neis takistusteta.

Fotod maaparanduse arhiivist

MAA-ALUSED DREENID

Põllu- ja heinamaa dreened paiknevad 0,8–1,2 m sügavusel.

Turbamulla mineraliseerumine ja vajumine võivad vähendada sügavuse 60 cm-ni.

Dreenide tegelik sügavus sõltub pinnasest, reljeefist, kuivendusvajadusest ja süsteemi projektist.

Fotod arhiivist. Maaparandus Tänassilmas. Põllumajandusliku drenaaži ehitustööd

MAAPARANDUSSÜSTEEMI KONTROLLIMINE

MaRu maaparandussüsteemide kaardirakendus näitab registrisse kantud süsteeme: reguleerivat võrku, eesvoolusid ja kollektoreesvoolusid ning riigi korrashoitavaid ühiseesvoolusid. <https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/app/maaparandus>

The screenshot displays the MaRu web application interface. The top navigation bar includes the Maa- ja Ruumiameti logo, language toggles (EST/ENG), and search options (Koordinaadid, Aadressid, Täpsem otsing). The search bar contains the text "Hanni-Jõe, Sülgoja küla, Räpina vald, Põlva maakond".

The left sidebar shows the "Maaparandussüsteemid" section with a dropdown menu. Below it, the "Kaardirakenduse teemakihid" (Map application themes) are listed with checkboxes and icons for each layer:

- ☒ Maaparandusehitised
 - ☒ Riigi poolt korras hoitav...
 - ☒ Maaparandussüsteemi...
 - ☒ Maaparandussüsteemi...
 - ☐ Maaparandussüsteemi...
- ☐ Maaparandusühistud
- ☒ Teostusjoonised
 - ☒ Teostusjoonised
- ☒ Katastrikaart
 - ☐ KÜ piiripunktid
 - ☐ Registreeritud KÜ
 - ☐ Kuva kaardil
 - ☐ KÜ omandivorm
 - ☐ KÜ sihtotstarbe järgi
- ☐ Kõrgusandmed

The bottom of the sidebar has a "Minu kihid" (My layers) section with icons for adding, removing, and refreshing layers.

The main map area shows a street map with various colored overlays representing different infrastructure types. A search bar at the top of the map area contains the same text as the main search bar.

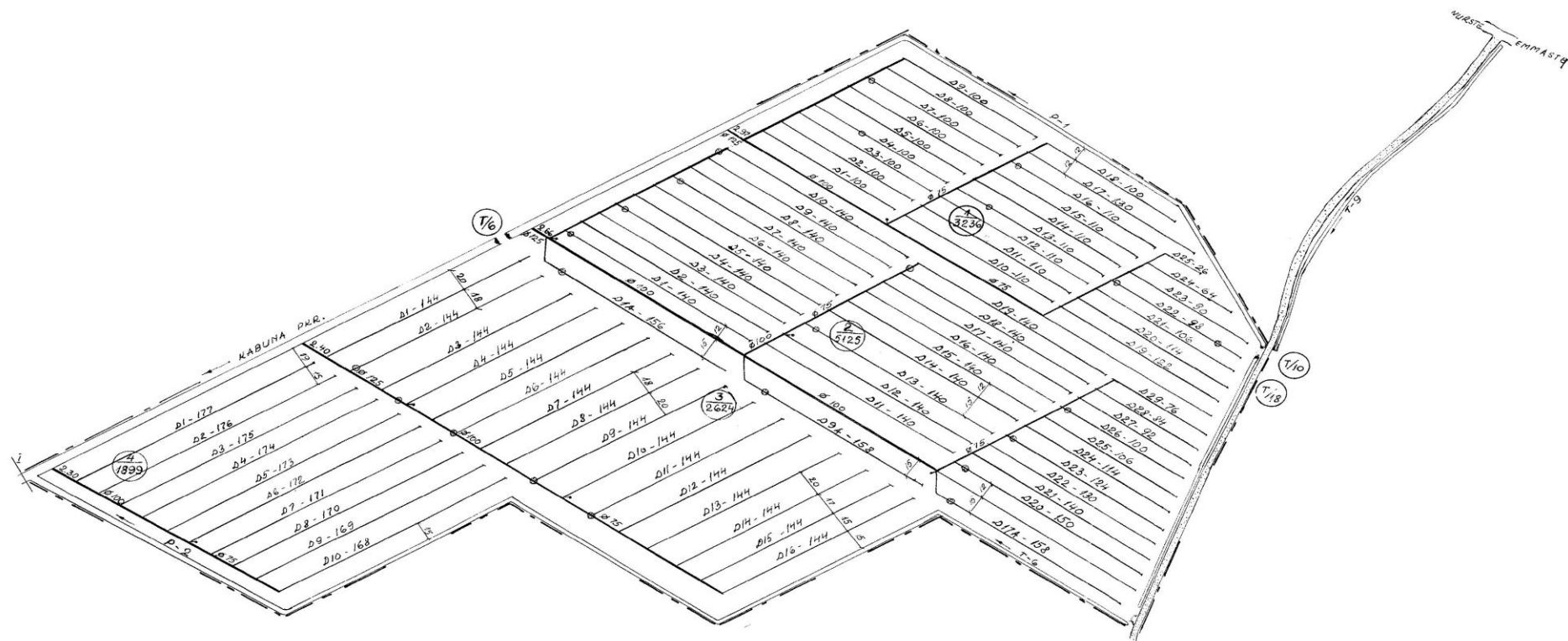
The right sidebar, titled "Infopäring" (Information query), displays details for the selected area. It includes coordinates (XY: 6573578.93, 548701.70; BL: 59.297618, 24.854767; H: 45 m) and a list of layers with "Lae alla" (Download) buttons:

- Maaparandussüsteemide reguleeriva võrgu alad (Rebase) 1/7
- Teostusjoonised (harju_kiili_1462) 2/7
- Registreeritud KÜ (30401:001:2611) 3/7
- Haritav maa (3525605) 4/7
- Täislahutusega ortofoto 5/7
- Asustusüksus (Lähtse küla) 6/7
- Metainfo (573548) 7/7

The "Teostusjoonised" section provides additional information:

- Maaparanduse reguleeriva võrgu digiteeritud teostusjoonised Maa- ja Ruumiameti maaparanduse arhiivist. Enamik jooniseid on perioodist 1955-1995. NB! Joonistel kujutatud info asukohatäpsus on tulenevalt algmaterjali täpsusest ja kvaliteedist orienteeriv.
- Teostusjoonis: harju_kiili_1462
- Teostusjoonise fail: Laadi teostusjoonise alla
- Georefereeritud teostusjoonise fail: Laadi alla georefereeritud teostusjoonis

TEOSTUSJONISED

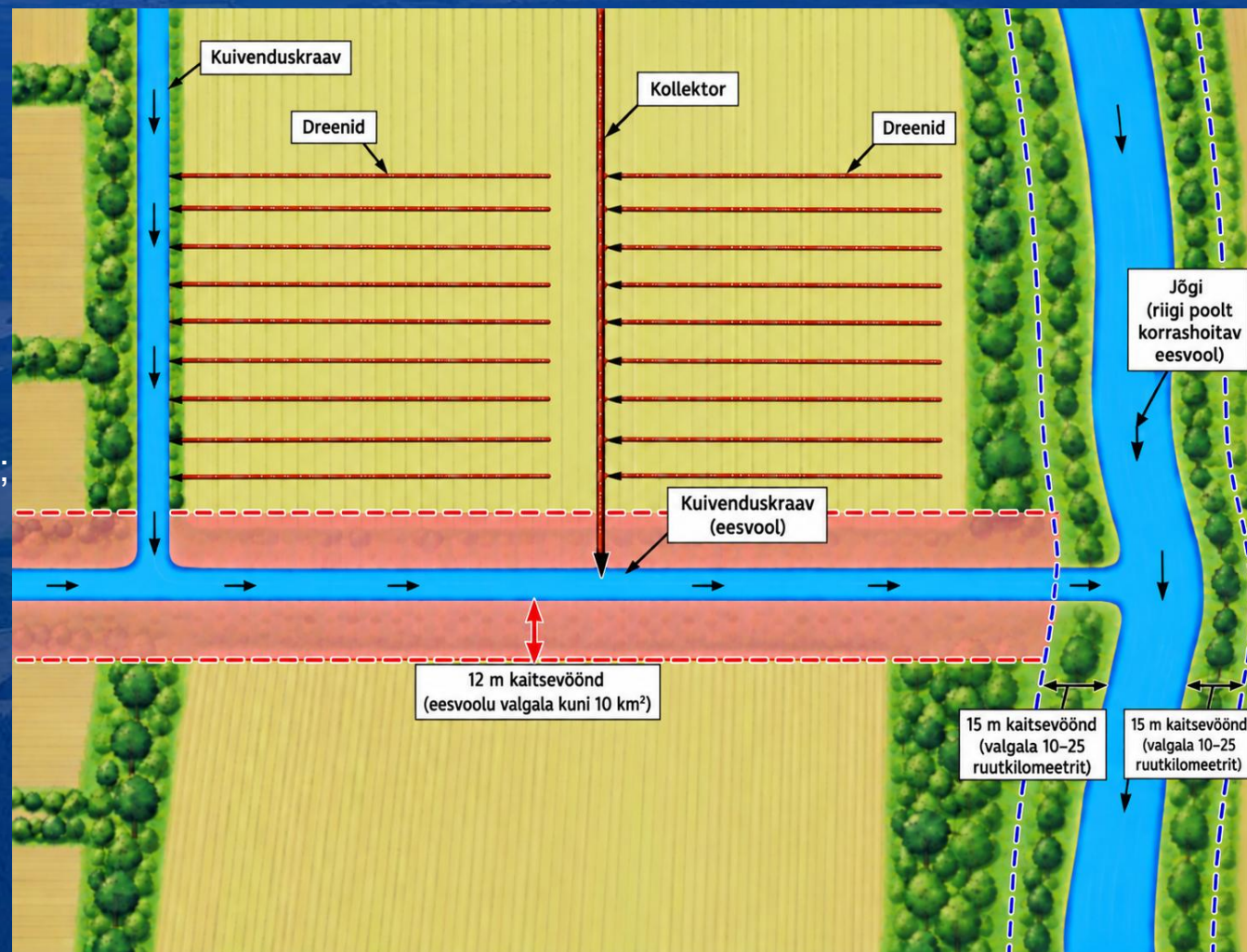
Teostusjoonis tuleb kanda detailplaneeringu aluskaardile.

AI genereeritud maaparandussüsteemi joonise selgitus

Kaitsevööndi ulatus mõlemal kaldal määratakse ETAK-i kantud veepiirist või selle puudumisel eesvoolu servast.

Kaitsevöönd ulatus on:

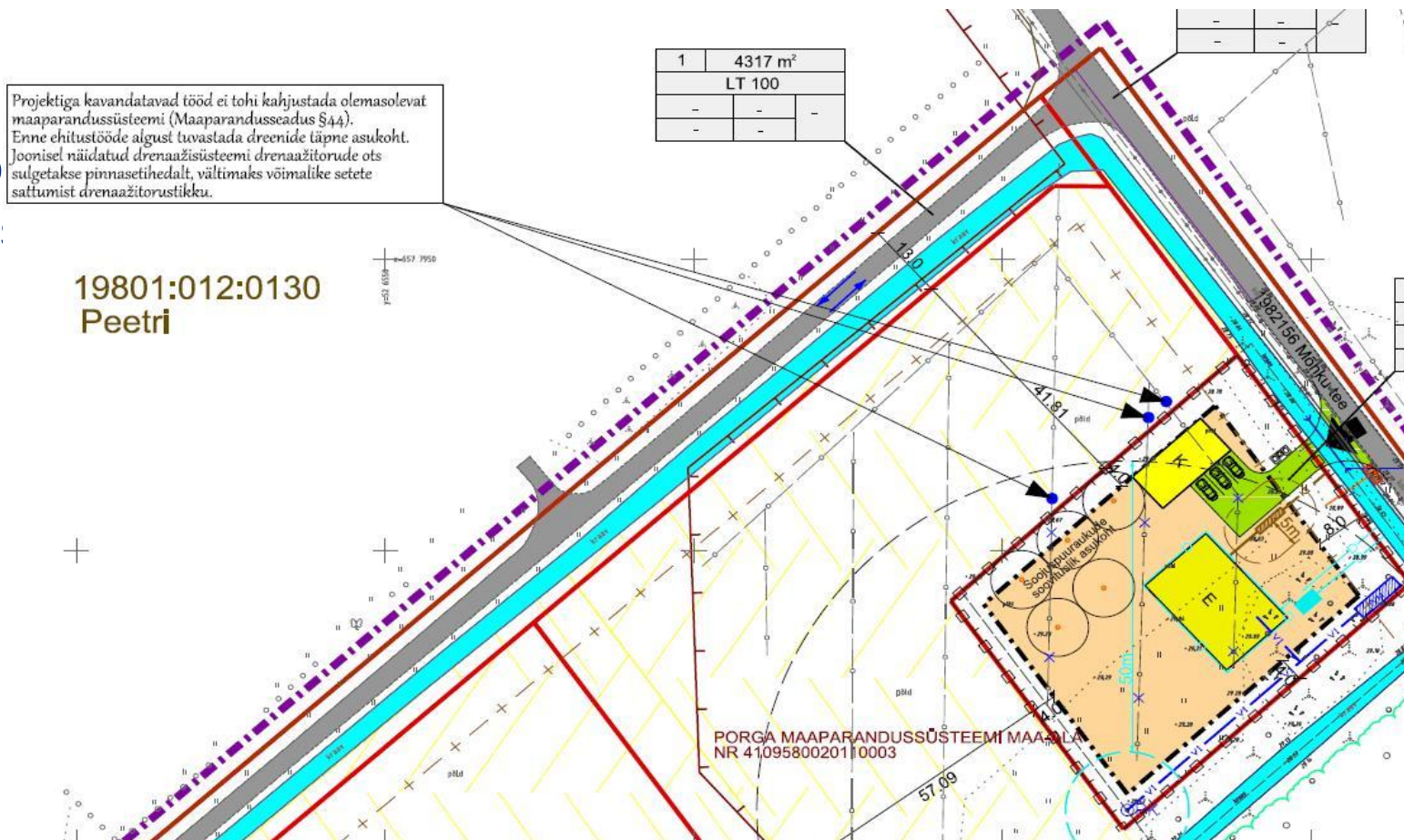
- avatud eesvoolul valgalaga alla 10 km² - 12m;
- avatud eesvoolul valgalaga 10 km² või rohkem -15 m;
- tiheasustus aladel -7 m;
- kollektoreesvoolu -10 m.

DREENIOTSTE KAITSMINE E HITUSTÖÖDEL

Dreeniotsa sulgemine vältib pinnase sattumist kollektoris.

Ummistus võib tõsta pinnaveetaset, tekitada liigniiskust ja vähendada maa kandevõimet.

Näide detailplaneeringu joonisest.

KUIVENDUSE KAHJUSTAMISE TAGAJÄRJED

Ummistunud või kahjustatud süsteem ei juhi liigvett piisavalt kiiresti ära.

DETAILPLANEERINGU ALA SADEMEVEELAHENDUS

1. Detailplaneeringu koostamisel tuleb ühe olulise osana käsitleda kogu planeeringuala hõlmava sademeveelahenduse väljatöötamist. Sademeveelahenduse koostamisse tuleb kaasata pädev spetsialist, kes tagab lahenduse tehnilise põhjendatuse ning sobivuse piirkonna hüdroloogiliste ja geoloogiliste tingimustega.
2. Sademeveelahenduse kavandamisel ei tohi arvestada põllumajanduslikuks otstarbeks rajatud drenaažiga.
3. Sademevee / lisavee juhtimisel eesvoolu või kuivenduskraavi tuleb esitada valgalapõhised arvutused ning hinnata eesvoolude ja rajatiste (truubid, sängid, kraavid) läbilaskevõimet.

LOODUSLÄHEDASED SADEMEVEE LAHENDUSED

Sademevee käitlemisel tuleks eelistada looduslähedasi sademeveelahendusi.

Kogumis- ja viibetiigid aitavad **maandada üleujutusohu, puhastavad vett**

(settimise, mikroorganismide ja taimestiku abil).

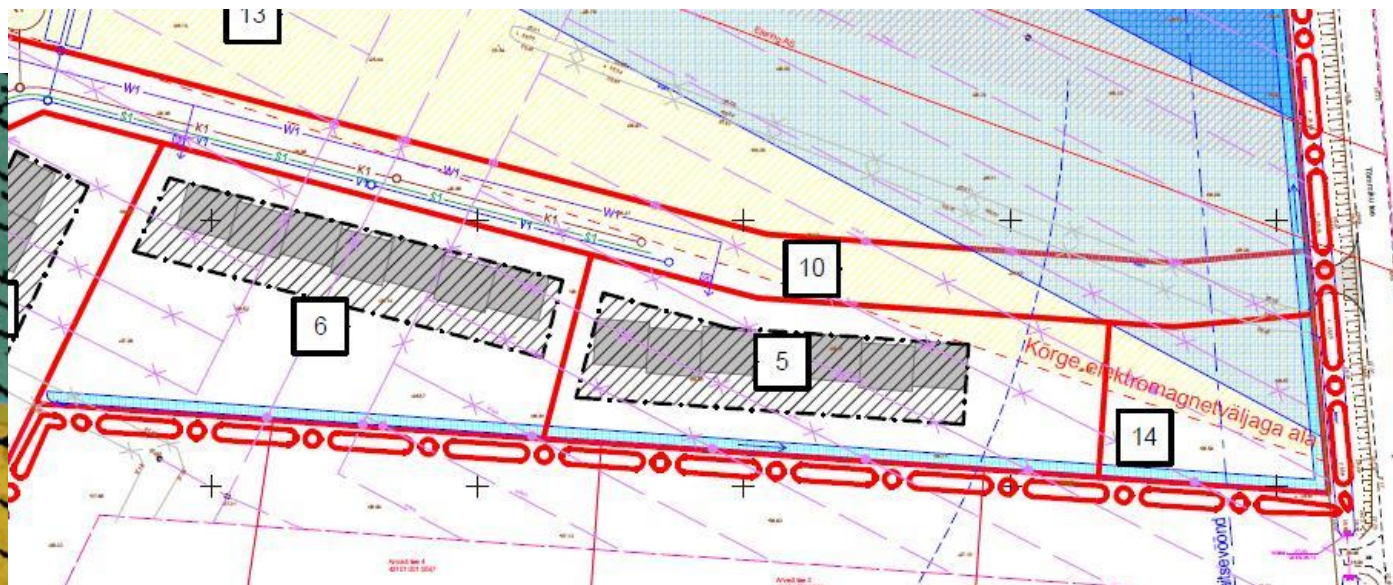
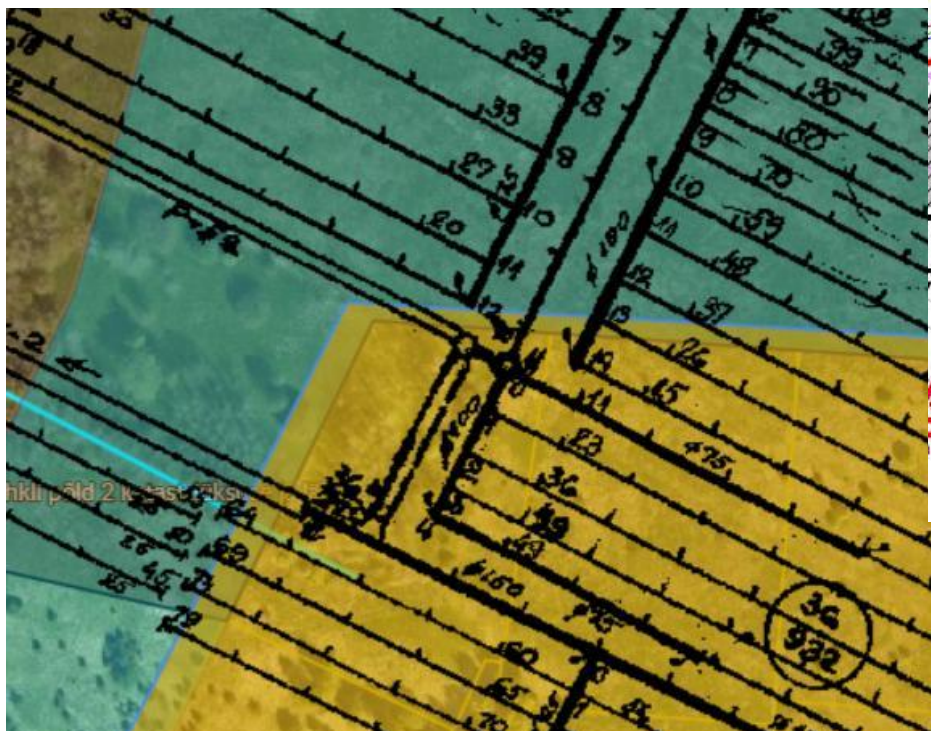
NAABERALA MAAPARANDUSSÜSTEEM

Piirnevatel aladel peab
maaparandussüsteem toimima jääma.

UUE PLANEERINGU MÕJU NAABERALALE

Koostatav planeering peab arvestama naaberalalt kulgevate drenide ja kollektoritega. Uue planeeringu elluviimine peab säilitama naaberalala kuivendus- ja maaparandustingimused.

Joonisel ja seletuskirjas tuleb esitada sademevee käitlemise ja naabermaaüksuste maaparandussüsteemi põhimõttelised lahendused ning hinnata nende mõju. Ehitusprojekti etappi võib jätta üksnes lahenduse tehnilise täpsustamise.

PÕHIMÕTTELINE LAHENDUS PLANEERINGUS

Maa- ja Ruumiameti maaparanduse osakond väljastab „Maaparanduslikud juhised detailplaneeringu koostamiseks“. Juhiste ümberkirjutamisest seletuskirja ei piisa.

Detailplaneeringu joonisel ja seletuskirjas tuleb esitada maaparandussüsteemi ja sademevee käitlemise põhimõtteline lahendus, hinnata selle mõju olemasolevale maaparandussüsteemile ning näidata, kuidas tagatakse süsteemi nõuetekohane toimimine pärast planeeringu elluviimist.

Piirnevate alade maaparandussüsteem toimima jäämise osas tuleb detailplaneeringu koostamisse kaasata spetsialist, kes on kantud maaparandusala tegutsevate ettevõtjate registrisse (MATER, <http://mater.agri.ee/>).

KOOSKÕLASTUSE TEENUSE EESMÄRK

Hea detailplaneering arvestab veega enne, kui vesi ukse taha jõuab!

The background is an aerial photograph of a rural landscape, showing a patchwork of green fields, brownish-grey areas, and some small clusters of buildings. The entire image is covered with a semi-transparent blue overlay. At the top and bottom edges, there are decorative borders consisting of a repeating white zigzag line pattern. In the bottom right corner, there is a small, stylized white logo that resembles a mountain range or a series of connected peaks.

Tänan